

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Rozvoj osobnosti dětí v dětském domově rodinného typu

Jméno autora: Bc. Petr Tázlar

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Autor předložené závěrečné práce zvolil téma vysoce aktuální, teoreticky i metodologicky nosné, obsahově spadající do sociální pedagogiky. Práce je teoreticko-empirického charakteru, empirické šetření je kvalitativní povahy. Opřena je o poměrně široký reprezentativní vzorek odborné literatury. Odborná literatura je oprávněně převážně monografického, sborníkového a časopiseckého charakteru, učebnice jsou výjimkou. Práce je strukturována do úvodu, šesti kapitol a závěru. Text je doplněn o seznam užitých odborných literatury, seznam obrázků, tabulek a přílohy.

Úvod a první kapitola jsou pojaty autorem nestandardně. V úvodu autor zbytečně přibližuje podstatu sledovaného problému, první kapitola následně přináší metodologické vymezení práce, což bývá obvykle podstatou úvodu. Metodologické vymezení uvádí cíl a úkoly práce, schází formulace vědecko-výzkumného problému, ústřední hypotézy, případně vědecko-výzkumné otázky a metod zpracování sledovaného problému. Cíl je přijatelně formulován, ale podle mého názoru velmi široce, neboť rozvoj osobnosti představuje množství položek, které nelze v práci typu diplomové všechny najednou zachytit. Úkoly práce jsou nestandardně pojaty, protože zahrnují částečně i metody zpracování práce.

Jednotlivé kapitoly, jejich názvy nejsou vůbec objevitelsky pojaté, ale učebnicovitě. Diplomová práce je již quasi vědeckou prací a názvy kapitol by měly být formulovány problémově. Další problém vyplývá z pojetí vývoje osobnosti dítěte. Autor popisuje v kapitole celé údobí věku dítěte, tzn. Podle Úmluvy o právech dítěte až do věku 18 let. Z toho vyplývá, že následně jednotlivá údobí mohou být charakterizována jen velmi povrchně, což musí mít dopad na empirické uchopení sledované problematiky. Obdobně je to s kapitolou třetí, která se velmi orientačně zabývá problematikou výchovy, neboť pojednává o všem možném, včetně psychoterapeutických přístupů. Čtvrtá kapitola, jakož i ostatní kapitoly trpí značnou popisností. Autor nezvažuje, co je z informací o dětských domovech relevantní pro sledování jím vytyčeného problému. Např. kartotéka typových pozic je naprosto irelevantní, zvláště, když je pouze načrtnutá. Pátá kapitola nese označení Metodika výzkumu. Nejde však pouze o vlastní proce empirického šetření, ale i vytyčení

projektu. Autorovi naprosto schází teoretická východiska empirického šetření, tj. zhodnocení teoretické části práce. Autor nemůže vycházet pouze ze svých zkušeností, ale z poznání, které bylo učiněno lidmi, kteří se obdobnou tematikou zabývali před ním a předložili již nějaké výsledky. Tak, jak si počínal autor, by se klidně obešel bez teoretické části. Ta je v jeho práci do jisté míry pouze okrasou. Nedostatečné metodologické propracování práce se následně autorovi vymstí v tom, že v kategoriích, které mu vyplynuly z kvalitativního šetření, se rozvoj osobnosti vůbec neprojevuje. Nelze však posoudit, zda problém např. spočívá v nesprávně aplikované metodě dotazování, či ve neformulování důležitých metodologických položek, protože v přílohách schází výzkumný nástroj. Výsledky, kterých bylo dosaženo ukazují, které faktory mohou ovlivňovat rozvoj osobnosti dítěte v dětském domově rodinného typu, ale minimálně vypovídají o vlastním rozvoji osobnosti dítěte.

Naprosto nepřijatelný je potom závěr práce, kde se uvádí zcela jiný cíl, než je formulovaný v první kapitole. Autor se jasně nevyjadřuje k tomu, zda cíl práce byl splněn a který z uvedených cílů byl posuzován.

Po stránce formální a jazykové není práce rovněž ideální. Např. abstrakt vůbec neuvádí, jakých výsledků bylo dosaženo. O nešťastně pojaté striktuře již bylo hovořeno. Bibliografická norma je aplikována standardně, rovněž i jazykové zpracování nevykazuje zásadní nedostatky.

Předložená závěrečná práce vykazuje řadu nedostatků výše popsaných. Na druhé straně nelze upřít autorovi snahu se se ctí vypořádat s tématem. Bohužel však zůstal v půli cesty. I když předložená práce vykazuje množství chyb, domnívám se, že je splňuje nároky kladené na závěrečné práce, a proto doporučuji práci přijmout jako diplomovou. Autorovi pak ukládám odpovědět na otázky a vyjádřit se k nastíněným problémům při obhajobě práce.

Hodnocené:

V Hradci Králové: 3. 7. 2020

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.